

P. Moore – I. Nicholson: A világűr titkai A világegyetem enciklopédiája

A grandiózus tényanyagot fölvonultató, gazdag képanyaggal, ábrákkal illusztrált, élvezetes stílusú könyv érdekes és hasznos, bár nem könnyű olvasmány, de fölöttébb igényes összefoglalása a napjainkban egyre nagyobb szerepet játszó témakörnek. A világűr problémáira fogékony, nem szakemberek számára is alapvető informatív értéke van.

Az ember évezredek óta töretlen érdeklődéssel tekint az égbolt jelenségeire, tanulmányozza az égitestek világát. Őseinknek azonban a csillagok és a bolygók csupán csodálatos fénypontok voltak, melyek bizonyos szabályszerűséggel folytatják égi pályájukat. A csillagászat első nagyszabású változása akkor volt, amikor Galilei, a padovai egyetem professzora a 17. sz. elején először nézett távcsővel az égre. A Világegyetem enciklopédiája két önálló kötetből áll. Az első kötet az időponttól ismerteti a csillagászat fejlődését. A második, nagy minőségi változás az Univerzum kutatásában szinte a szemünk előtt játszódott le a közelmúlt évtizedekben, ami az egyre korszerűbb berendezéseknek, űrszondáknak, műholdaknak, tudósok és űrhajósok elmélyült együttműködésének, tetteikészségének köszönhető.

Míg a Világegyetem enciklopédiája első könyve, A nap és bolygói szűkebb kozmikus környezetünket mutatja be, amelyek gyökeresen átformálták a naprendszerrel korábban alkotott elképzeléseinket, addig ez a második könyv, A világűr titkai, a csillagok és galaxisok világába kalauzol, s izgalmas műholdfelvételekkel mutat rá az Ősrobbanást követő eseményekre, de foglalkozik a Világegyetem fejlődésével és lehetséges sorsával is.

Kötetünk fejezetről fejezetre foglalkozik a Világegyetem mérésével, a csillagok természetével, a Tejútrendszerrel, a galaxisokkal, az einsteini áttöréssel: a tömeg és energia, továbbá a tér és az idő, a gravitáció összefüggéseivel. A Világegyetem egésze szerkezetével és fejlődésével a kozmológia foglalkozik, miközben megrázó kérdéseket tesz fel: véges-e a tér, vagy végtelen? Örökkévaló-e a Világegyetem, vagy talán egyszer véget ér?

A Földön kívüli élet lehetősége előtérbe helyezte a kapcsolatfelvétel és utazás kérdését. Mert a modern tudomány egyik nagy kérdése: vajon mi alkotjuk-e a kozmosz egyedüli, élőlényekből álló közösségét? Vajon a Világegyetemet életformák sokasága népesíti-e be, vagy pedig az élet ritka jelenség, netán csupán a Föld egyedülálló sajátossága? Ugyanis, ha léteznek más civilizációk, akkor bármelyik pillanatban foghatjuk jeleiket, ha pedig csillagközi utazásokra is vállalkoztak, akkor a Naprendszer feltárása előhozhatja tárgyi alkotásaikat. Ha viszont az értelmes élet csak a Föld kiváltsága, akkor az emberi nem kötelessége, hogy védelmezze és gazdagítsa az értelem e csodálatos jelenségét. Egészében pedig tárja fel a nagyszerű Világegyetemet, amelyben élünk.

A legújabb szerű ismeretanyagot nyújtó könyv közli a képek forrásait, valamint számottevő név- és tárgymutatóval zárul.

(Helikon Kiadó Kft., Budapest. Fordította: Udvarhelyi László)